

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 29. jula 2024. godine
Br. Ref.: RK 2500/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 85/23

Podnosilac

Dardan Fisher

**Ocena ustavnosti presude [AC-I-21-0759-A0001] Žalbenog veća Posebne
komore Vrhovnog suda Kosova od 23. marta 2023. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Dardan Fisher sa prebivalištem u Prizrenu (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa advokat Shaip Ramadani.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [Ac-I-21-0759-A0001] Žalbenog veća Posebne Komore Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Žalbeno veće PKVS), od 23. marta 2023. godine, u vezi sa presudom [C-IV-15-0435] Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: PKVS), od 5. novembra 2021. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene presude, kojom su podnosiocu zahteva navodno povređena njegova prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavu 4 člana 21. [Opšta načela] i stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25. (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).
5. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023, objavljen je u Službenom listu Republike Kosovo i stupio je na snagu petnaest (15.) dana od dana objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe navedenog Poslovnika. S tim u vezi, u skladu sa pravilom 78. (Prelazne odredbe) Poslovnika o radu br. 01/2023, izuzetno, pojedine odredbe Poslovnika o radu br. 01/2018, i dalje će se primenjivati u predmetima registrovanim u Sudu pre njegovog stavljanja van snage, samo ako su i u meri u kojoj su povoljnije za stranke.

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 13. aprila 2023. godine, podnosilac zahteva je putem pošte predao zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) koju je sud primio 19. aprila 2023. godine.
7. Dana 3. maja 2023. godine, predsednica Suda je odlukom [br. GJR. KI85/23] imenovala sudiju Safeta Hoxhu za sudiju izvestioca i odlukom [br. KSH. KI85/ 23] Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Safete Gërxhaliu-Krasniqi (predsedavajuća), Radomir Laban i Nexhmi Rexhepi (članovi).
8. Dana 5. maja 2023. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registrovanju zahteva i kopija je poslata Vrhovnom sudu.
9. Dana 11. marta 2024. godine, sudija Jeton Bytyqi je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo, čime je započeo njegov mandat u Sudu.
10. Dana 16. jula 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva. Istog dana, Sud je u punom sastavu, nakon većanja, odlučio da proglaši, sa 8 (osam) glasova „za“ i jednim (1) glasom „protiv“, zahtev neprihvatljivim.

Pregled činjenica

11. Iz spisa predmeta proizilazi da je podnosilac zahteva bio u radnom odnosu od 25. marta 1985. do 6. septembra 2013. godine u Društvenom preduzeću „Zemljoradnja-Stočarstvo“ u Prizrenu (u daljem tekstu: DP DLB „Lavërtari-Blegtori“).
12. Dana 6. septembra 2013. godine, Kosovska agencija za privatizaciju (u daljem tekstu: AKP) je obaveštenjem [br. 34/52] obavestio podnosioca zahteva da mu je radni odnos prestao zbog likvidacije DP DLB „Lavërtari-Blegtori“.
13. Neutvrđenog dana, Podnosilac zahteva se obratio Organu za likvidaciju KAP-a sa zahtevom za naknadu šest plata, u ukupnoj vrednosti od 1.207,02 evra, zbog prevremenog prestanka radnog odnosa.
14. Dana 19. avgusta 2014. godine, podnosilac zahteva se obratio Organu za likvidaciju KAP-a sa zahtevom za naknadu neisplaćenih plata u iznosu od 15.657,52 evra, od strane DP „DLB Lavërtari-Blegtori“ - Prizren, za period od 2004. do 2013. godine.
15. Dana 3. marta 2015. godine, Organ za likvidaciju KAP-a je odlukom [PRZ009-0201] odbio zahtev podnosioca zahteva za obeštećenje zbog prevremenog prestanka radnog odnosa, odnosno za šest plata, u ukupnom iznosu od 1.207,02 evra.
16. Dana 3. aprila 2015. godine Organ za likvidaciju KAP-a je odlukom (PRZ009-0203) odbio kao nevažeći zahtev podnosioca zahteva za naknadu plata za period od 2004. do 2013. godine, sa obrazloženjem da je „*zahtev ili potraživanje zastarelo, prema važećim vremenskim ograničenjima*“.
17. Dana 21. aprila 2015. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbu Posebnoj komori Vrhovnog suda (u daljem tekstu: PKVS), protiv odluke [PRZ009-0201] Organa za likvidaciju KAP-a, tražeći da se ista preinači, da se odobri zahtev podnosioca zahteva i da naloži Organ za likvidaciju KAP-a da podnosiocu zahteva naknadi šest plata kao rezultat prevremenog prestanka radnog odnosa.
18. Dana 9. juna 2021. godine, KAP je u svom odgovoru osporio navode podnosioca zahteva i predložio da se žalba odbije i da se osporena odluka Organa za likvidaciju KAP-a potvrdi kao pravična i zasnovana na zakonu.
19. Dana 7. oktobra 2021. godine, podnosilac zahteva je predao podnesak PKVS-u, u kojem dodaje da se njegova žalba tiče odluke [PRZ 009-0203] Organa za likvidaciju, a koja se veže sa njegovom žalbom o neisplaćenim platama za period 2004-2013. godine.
20. Dana 17. avgusta 2021. godine, PKVS je putem naloga [C-IV-15-0435] obavezao podnosioca zahteva da odgovori na podnesak KAP-a od 9. juna 2021. godine popunjavanjem žalbe kako bi se razjasnilo u vezi sa odlukom [PRZ 009-0203], „*jer je odlukom odbijen zahtev za naknadu štete zbog prevremenog raskida ugovora o radu za šest plata, dok je u žalbi tražio neisplaćene plate za period 2004-2013. godine*“.
21. Dana 7. oktobra 2021. godine, ovlašćeni zastupnik podnosioca zahteva je podneo podnesak PKVS-z i priložio je sledeću dokumentaciju (i) Obaveštenje o prestanku radnog odnosa od 06. septembra 2013. godine (ii) obrazac zahteva poverioca za naknadu plata, za period od 2004. do 2013. godine; (iii) obrazac zahteva poverioca u iznosu od 1.207,02 evra; (iv) obrazac zahteva poverioca u iznosu od 603,58 evra, (v)

- odluku Organa za likvidaciju (PRZ 009-0201) od 23. marta 2015. godine; (vi) odluku Organa za likvidaciju (PRZ 009-0199) od 30. marta 2015. godine i (vii) odluku Organa za likvidaciju (PRZ 009-0203)432 od 3. aprila 2015. godine.
22. Dana 12. oktobra 2021. godine, PKVS je ponovo izdao nalogu [C-IV-15-0435], kojim je tražio da „KAP dostavi dokaz da tuženi nije bio aktivan radnik kako je tvrdio u podnesku odbrane“. Dana 19. oktobra 2021. godine, KAP je dostavio podnesak u kome je konstatovano da je poslednja lista radnika iz 2013. godine pronađena u arhivi DP-a, a radnici koji se nalaze na ovom spisku nisu bili aktivni radnici kada je započeo postupak likvidacije.
 23. Dana 19. oktobra 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo podnesak u kome je preciziran zahtev, tražeći ukidanje odluke [PRZ 009-0201] Organa za likvidaciju KAP-a, od 23. marta 2015. godine i odluke [PRZ. 009-0203] Organa za likvidaciju KAP-a, od 3. aprila 2015. godine, gde je tražio da mu KAP nadoknadi prevremeni prestanak radnog odnosa za 6. (šest) plata; da isplati iznos od 1.207,92 evra kao i naknadu za neisplaćene plate za period 2004-2013. godine.
 24. Dana 5. novembra 2021. godine, Specijalizovano veće PKVS-a je presudom [C-IV-15-0435], (i) odobrio žalbu podnosioca zahteva u vezi sa odlukom [PRZ 009-0201] Organa za likvidaciju KAP-a od 23. marta 2015. godine (ii) preinačivši gore navedenu Odluku organa za likvidaciju KAP-a, tako da se tuženi DP DLB „Lavertari-Blegtori“ obaveže da tužiocu u vezi sa prevremenim raskidom ugovora o radu za šest plata isplati iznos od 1.207,02 evra sa kamatom od 10% od osnovnog iznosa; (iii) odbacio je kao neprihvatljivu žalbu podnosioca zahteva u vezi sa odlukom [PRZ 009-0203] Organa za likvidaciju KAP-a od 3. aprila 2015. godine, koja se odnosi na njegov zahtev za isplatu neisplaćenih plata, za period 2004 -2013. godine.
 25. U obrazloženju gore navedene presude, Specijalizovano veće najpre ističe da se na osnovu stava 3 člana 76. Zakona br. 06/L-086 PKVS-a, kao i člana 398. Zakona o parničnom postupku, odriče od održavanja sednice saslušanja. Dalje, u obrazloženju Specijalizovanog veća PKVS-a u vezi sa odlukom [PRZ 009-0201] Organa za likvidaciju KAP-a, od 23. marta 2015. godine, ističe se da „Sud ocenjuje da je AL, kao rezultat pogrešne ocene činjeničnog stanja, takođe pogrešno primenio materijalno pravo kada je utvrdio da nisu ispunjeni zakonski uslovi da tužilac dobije naknadu zbog prevremenog raskida ugovora o radu shodno članu 40.1.6.2 dodatka Zakona br. 04/L-034“ dodajući da je i na osnovu dokaza koje je dostavio sam KAP, podnosilac zahteva bio na spisku zaposlenih.
 26. Što se tiče odluke [PRZ 009-0203] Organa za likvidaciju KAP-a od 3. aprila 2015. godine, Specijalizovano veće PKVS-a je u svojoj presudi naglasio da „Sud ocenjuje da je tužilac/ poverilac zahvaćen traženim pravom odlukom AL PRN 009-0203, koji je podneskom od 07.10.2021.godine i 19.10.2021. godine podnet nakon zakonskog roka, kako je to regulisano odredbom člana 37.7 dodatka Zakona br. 04/L034 nakon što je proteklo više od 30. dana od trenutka kada je tužilac/ poverilac primio odluku AL PRN 009-0203 od 03.04.2015. godine do momenta njegovog proširenja podneskom od 07.10.2021. godine.
 27. Dana 21. novembra 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu Žalbenom veću PKVS-a na gore pomenutu presudu Specijalizovanog veća PKVS-a, navodeći pogrešnu primenu materijalnog prava. Podnosilac zahteva posebno osporava samo tačku 3. odredbe u pogledu odbacivanja žalbe u vezi sa odlukom [PRN 009-0203] Organa za likvidaciju KAP-a, od 3. aprila 2015. godine, kojim je odbijen zahtev podnosioca zahteva

za naknadu neisplaćenih plata. Prema njegovim rečima, ne stoji zaključak Suda da je tužba neblagovremena, jer je protiv ove odluke podnosilac zahteva podneo tužbu 7. aprila 2015. godine i ova odluka je upućena sudu 15. oktobra 2021. godine.

28. Dana 24. novembra 2021. godine, KAP je dostavio odgovor na žalbu podnosioca zahteva naglašavajući sledeće: „Tuženi je putem žalbe tražio od Žalbenog veća PKVS-a da preinači ožalbenu presudu u skladu sa članom 9.10 Zakona 06/L-086, odbijajući tužbeni zahtev podnosioca zahteva i potvrđujući osporenu odluku AL KAP-a.“
29. Dana 23. marta 2023. godine, Žalbeno veće PKVS-a je presudom [AC-I-21-0759-A0001] odbilo žalbe podnosioca zahteva i KAP-a kao neosnovane i potvrdilo presudu [C-IV-15-0435] Specijalizovanog veća PKVS-a.

Navodi podnosioca zahteva

30. Podnosilac zahteva navodi da su mu redovni sudovi povredili osnovna prava i slobode zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, i članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a.
31. Podnosilac u svom zahtevu navodi da je Žalbeno veće PKVS-a osporenom odlukom odbio zahtev podnosioca zahteva i tuženog, ostavljajući na snazi odluku [C-IV-15-0435] PKVS-a, koji je prema podnosiocu zahteva „kontradiktoran činjeničnom stanju u slučaju zastarelosti tužbe i radnji u toku postupka bez održavanja sednice saslušanja.“
32. Prema podnosiocu zahteva, „činjenično stanje je ostalo nedokazano, jer sud nije dao mogućnost tužiocu da se izjasni o ključnim činjenicama u spisima predmeta. Sud čak nije pokazao ni jedan jedini razlog zbog čega nije održana sednica za saslušanje, već parafrazirajući član 76.3 Zakona o PK-u u vezi sa članom 339. ZPP-a, ocenio je dokaze u spisima predmeta nespornim“.
33. Dalje navodi sledeće: „njegovo je neprikosnoveno pravo na pravično i nepristrasno suđenje, sa posebnim naglaskom da se predmet odnosi na procesnu nesigurnost zbog nepostojanja neposrednog suđenja na ročištu i neodržavanje ročišta Sud ničim nije opravdao“.
34. Na kraju, podnosilac ističe da je zbog okolnosti slučaja bilo neophodno zakazati sednicu saslušanja kako bi imali pravično suđenje, čiji izostanak u ovom slučaju predstavlja povredu člana 31. Ustava i člana 6. EKLJP-a.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih nadležnosti.
2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.

3. *Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloletnika, ili zaštititi privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.*
4. *Svako ko je optužen za krivično delo ima pravo da ispituje prisutne svedoke i da zahteva obavezno pojavljivanje svedoka, veštaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.*
5. *Svako ko je optužen za krivično delo će se smatrati nevinim, sve dok se ne dokaže njegova/njena krivica, u saglasnosti sa zakonom.*
6. *Besplatna pravna pomoć će se omogućiti svim licima koja za to nemaju dovoljno sredstava, ako je takva pomoć neophodna za obezbeđivanje efikasnog pristupa pravdi.*
7. *Sudski postupci koji se odnose na maloletnike se regulišu zakonom, poštujući posebne uredbe i procedure za maloletnike.*

EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Član 6. (Pravo na pravično suđenje)

1. *Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama, ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se mora izreći javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, neophodno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.*

ZAKON BR. 06/L-086 O SPECIJALNOJ KOMORI VRHOVNOG SUDA KOSOVA ZA PITANJA KOJA SE ODOSE NA KOSOVSKU AGENCIJU ZA PRIVATIZACIJU

Član 69. (Usmeni žalbeni postupak)

„1. Njegovom inicijativom ili na osnovu pismenog zahteva jedne strane, Žalbeno veće odlučuje ukoliko će održati jednu ili više sednice saslušanja u vezi sa odgovarajućom žalbom. Apelacioni koledž uzima u obzir bilo koji zahtev za usmenu proceduru koja se podnosi od bilo koje stranke, koja podnosi njene razloge za podnošenje zahteva za usmenu proceduru. Takav zahtev podnosi se pre završetka procedure pismene žalbe.

[...]“

Član 76. (Sukobi i tumačenje)

„[...]

3. Specijalna komora može prilikom tumačenja i primene ovog zakona, ako je potrebno rešiti proceduralno pitanje koje nije dovoljno uređeno u ovom zakonu

uzeti u obzir i primeniti mutatis mutandis relevantne odredbe Zakona o parničnom postupku.“

ZAKON BR. 03/ L-006 O PARNIČNOM POSTUPKU

Član 398. [Bez naslova]

„Kada sud nakon što stigne odgovor na tužbu, konstatuje da između stranaka nije sporno činjenično stanje, i da ne postoje druge smetnje za donošenje zaslužene odluke, u tom slučaju on bez zakazivanja sudske sednice može izricati presudu kojom prihvata tužbeni zahtev kao osnovanim.“

Ocena prihvatljivosti zahteva

35. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dalje specifikovani Zakonom i predviđeni Poslovníkom.
36. S tim u vezi, Sud se prvobitno poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Nadležnost i ovlašćene strane] Ustava, koji utvrđuju:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli tužiocu ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“

37. Sud se dalje poziva na članove 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona koji propisuju:

Član 48. [Tačnost podneska]

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori“.

Član 49. [Rokovi]

„Podnesak se podnosi u roku od četiri (4.) meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku ...“.

38. U pogledu ispunjenosti ovih kriterijuma, Sud nalazi da je podnosilac zahteva ovlašćeno lice, koja je osporava akt organa javne vlasti, odnosno presudu [ACI-21-0759-A0001] PKVS-a, od 23. marta 2023. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva predviđena zakonom i dostavio je zahtev u roku utvrđenom u zakonu.
39. Međutim, pored ovih kriterijuma, Sud takođe treba da razmotri da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijume prihvatljivosti, utvrđene u pravilu 39. [Kriterijumi prihvatljivosti], odnosno podpravilu (2) Poslovníka o radu, koji utvrđuje:

„(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.“

40. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim, kao „očigledno neosnovan“, u celini ili samo u vezi sa određenim navodom koji zahtev može sadržati. U tom smislu, tačnije je nazvati ih kao „očigledno neosnovani navodi“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četvrtog stepena“; (ii) navodi kategorisani „odsustvom očigledne ili evidentne povrede“; (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“; i na kraju (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi. (vidi slučaj [KIo4/21](#), citirano iznad, stav 27, kao i slučaj [KI175/20](#), citirano iznad, stav 38).
41. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno u proceni da li je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će prvo podsetiti na suštinu predmeta kao i relevantne navode podnosioca zahteva, u kojoj će oceni Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovana Ustavom.
42. Sud primećuje da se suština ovog slučaja odnosi na dva zahteva koja je podnosilac zahteva podneo Organu za likvidaciju KAP-a, a koji se odnose na (i) naknadu neisplaćenih plata za period oktobar 2003-jun 2014. godine, kao i (ii) zahtev za naknadu plata kao rezultat prevremenog prestanka radnog odnosa. Organ za likvidaciju KAP-a, kroz dve odluke, odbija zahteve podnosioca zahteva. Tako je podnosilac zahteva podneo tužbu PKVS-u protiv KAP-a i kojom je tražio da mu se prizna pravo na naknadu za šest plata kao rezultat prevremenog prestanka radnog odnosa. Zatim je putem podneska takođe tražio da se ukine odluka Organa KAP-a u vezi sa neisplaćenim platama za period 2004-2013. godine. PKVS je izdao nalog kojim je tražio od podnosioca zahteva da pojasni svoj zahtev jer je isti kontradiktoran. Specijalizovano veće PKVS-a usvojilo je zahtev podnosioca u vezi sa šestom isplata, koja se odnosi na prevremeni prestanak radnog odnosa, dok je zahtev podnosioca zahteva koji se odnosi na isplatu plata od 2004. do 2013. godine odbacio kao neprihvatljivim, sa obrazloženjem da ova odluka nije bila predmet tužbenog zahteva. Podnosilac zahteva je podneo Žalbenom veću PKVS-a, gde posebno osporava samo odbacivanje žalbe u vezi sa odlukom Organa KAP 009-0203 od 3. aprila 2015. godine, kojom je odbijen zahtev podnosioca zahteva za naknadu neisplaćenih plata. Prema njegovim rečima, ne stoji zaključak Suda da je tužba neblagovremena, jer je protiv ove odluke podnosilac žalbeo podneo tužbu 7. aprila 2015. godine, a ova odluka je upućena sudu 15. oktobra 2021. godine. Žalbeno veće PKVS-a je zatim ocenio kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva.
43. Sud podseća da podnosilac zahteva izričito pokreće navode zbog neodržavanja sednice saslušanja kao što je zagarantovano članom 31. Ustava. S tim u vezi, podnosilac zahteva navodi da u njegovom slučaju nije ispoštovano načelo direktnosti i kontradiktornosti i da su oba nivoa PKVS-a postupila kao da su odlučila da odbiju njegov zahtev iz proceduralnih razloga, dok je po njemu slučaj bio meritoran.
44. Na osnovu gore navedenog, uzimajući u obzir prirodu ovog zahteva i navode koje je izneo podnosilac zahteva, Sud će oceniti navode podnosioca zahteva u vezi sa članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, zbog neodržavanja sednice saslušanja.
45. Prilikom ocene ovih navoda, Sud će se pozvati na opšta načela koje je ustanovio ESLJP u pogledu prava na saslušanje prema članu 6. EKLJP-a, a zatim će ih primeniti na okolnosti konkretnog slučaja.

Opšta načela u vezi sa pravom na saslušanje u smislu člana 6. EKLJP-a

46. Javni karakter postupka pred pravosudnim organima štiti stranke u postupku od tajnog izvođenja pravde, u nedostatku javne rasprave. Štaviše, javnost sudskih postupaka je jedan od glavnih mehanizama putem kojih se održava poverenje u pravdu. Takav princip, štaviše, doprinosi postizanju ciljeva iz člana 31. Ustava i člana 6. EKLJP-a, za pravičan sudski proces, čija je garancija jedan od osnovnih načela svakog demokratskog društva oličenog u EKLJP (vidi slučaj ESLJP-a [Malhous protiv Češke Republike](#), br. 33071/96, presuda od 12. jula 2001. godine, stav 55).
47. U principu, stranke imaju pravo na javno saslušanje, ali takva obaveza nije apsolutna. Koliko je relevantno za sadašnje okolnosti, sudska praksa ESLJP-a utvrdila je glavna načela u vezi sa (i) pravom na saslušanje u prvostepenim sudovima; (ii) pravo na saslušanje u sudovima drugog i trećeg stepena; (iii) načela na osnovu kojih treba utvrditi da li je saslušanje neophodno; i (iv) da li se nedostatak saslušanja u prvom stepenu može ispraviti saslušanjem u višoj instanci i relevantnim kriterijumima za donošenje ove procene.
48. Što se tiče obaveze održavanja sednice saslušanja u prvostepenim sudovima, ESLJP je naglasio da je u postupku pred prvostepenim sudom pravo na saslušanje zagarantovano stavom 1. člana 6. EKLJP-a (vidi slučajeve ESLJP-a, [Fredin protiv Švedske \(br. 2\)](#), br. 18928/91, presuda od 23. februara 1994. godine, stavovi 21-22; [Allan Jacobsson protiv Švedske \(br. 2\)](#), br. 16970/90, presuda od 19. februara 1998. godine, stav 46; i [Salomonsson protiv Švedske](#), br. 38978/97, presuda od 12. novembra 2002, stav 36); Izuzeci od ovih slučajeva, u principu, se prave samo ako „postoje izuzetne okolnosti koje bi opravdale nedostatak saslušanja“, (vidi slučaj ESLJP-a [Mirovni Inštitut protiv Slovenije](#), br. 32303/13, presuda od 13. juna 2018. godine, stav 36), a koje je ESLJP kroz svoju sudsku praksu, definisao kao slučajeve koji se tiču isključivo pravnih pitanja ili su visoko tehničke prirode (vidi slučaj ESLJP-a, [Koottummel protiv Austrije](#), br. 49616/06, presuda od 10. decembra 2009. godine, stavovi 19-20).
49. Što se tiče obaveze održavanja saslušanja u sudovima drugog ili trećeg stepena, sudska praksa ESLJP-a navodi da se nedostatak sednice saslušanja može opravdati na osnovu posebnosti odgovarajućeg slučaja, pod uslovom da je održana sednica saslušanja u prvom stepenu (vidi slučaj ESLJP-a [Salomonsson protiv Švedske](#), citiran iznad, stav 36). Dakle, postupak pred apelacionim sudovima i koji uključuje samo pitanja prava, a ne i činjenična pitanja, može se smatrati u skladu sa garancijama sadržanim u članu 6. EKLJP-a čak i ako u drugom stepenu nije održano saslušanje (vidi slučajeve ESLJP-a, [Miller protiv Švedske](#), br. 55853/00, presuda od 8. februara 2005, stav 30; i [Helmerts protiv Švedske](#), br. 11826/85, presuda od 29. oktobra 1991. godine, stav 36).
50. Što se tiče načela na osnovu kojih bi trebalo utvrditi da li je sednica saslušanja neophodna, Sud se poziva na presudu Velikog veća ESLJP-a, u slučaju [Ramos Nunes de Carvalho e Sá protiv Portugala](#), preko koje su postavljena načela na osnovu kojih se mora proceniti neophodnost održavanja saslušanja (vidi slučaj ESLJP-a, [Ramos Nunes de Carvalho e Sá protiv Portugala](#), presuda od 6. novembra 2018. godine, br. 55391/13 57728/13 74041/13, stavovi 190-191).
51. Prema ovoj presudi, saslušanje se ne mora održati osim ako relevantni slučaj (i) ne uključuje pitanja kredibiliteta ili osporenih činjenica koje zahtevaju saslušanje i kada sudovi mogu pravično i razumno odlučiti o slučaju, na osnovu spisa predmeta (vidi slučaj ESLJP-a [Döry protiv Švedske](#), br. 28394/95, presuda od 12. februara 2003. godine, stav 37.); [Saccoccia protiv Austrije](#), br. 69917/01, presuda od 18. decembra 2008. godine, stav 73; i [Mirovni Inštitut protiv Slovenije](#), citiran iznad, stav 36; (ii) uključuje pitanja ograničene prirode (vidi slučajeve ESLJP-a [Allan Jacobsson protiv](#)

Švedske (br. 2), citiran iznad, stav 49; i Valová, Slezák i Slezák protiv Slovačke, presuda od 1. septembra 2004. godine, stavovi 65-68) ili ne uključuje nikakvu posebnu složenost (vidi slučaj ESLJP-a, Varela Assalino protiv Portugala, br. 64336/01, presuda od 25. aprila 2002. godine); i (iii) uključuje visoko tehnička pitanja, koja se bolje tretiraju u pisanoj formi nego putem usmenih argumenata na sednici saslušanja (vidi slučaj ESLJP-a, Döry protiv Švedske, citiran iznad, stav 41).

52. Naprotiv, prema oceni Velikog veća ESLJP-a u slučaju Ramos Nunes de Carvalho e Sá protiv Portugala, održavanje sednice saslušanja je neophodno kada se: (i) razmatraju pravna i činjenična pitanja, uključujući slučajeve u kojima se procenjuje da li su vlasti ispravno proverile činjenice (vidi slučaj ESLJP-a Malhous protiv Češke Republike, citiran iznad, stav 60); (ii) kada okolnosti zahtevaju od suda da stvori svoj utisak o strankama u postupku, dajući im pravo da objasne svoju ličnu situaciju, u njihovo ime ili preko zastupnika (vidi slučaj ESLJP-a, Miller protiv Švedske, citiran iznad, stav 34); i (iii) kada sud mora da dobije razjašnjenja o nekim tačkama održavanjem saslušanja (vidi slučaj ESLJP-a Lundevall protiv Švedske, br. 38629/97, presuda od 12. novembra 2002. godine, stav 39).
53. U vezi mogućnosti ispravke u drugom stepenu nedostatka saslušanja iz prvog stepena i odgovarajućih kriterijuma, ESLJP je svojom sudskom praksom utvrdio da, u principu, takva ispravka zavisi od ovlašćenja višeg suda. Ako potonji ima punu nadležnost da ispita meritum predmetnog slučaja, uključujući i ocenu činjenica, onda se ispravka nedostatka sednice saslušanja u prvom stepenu može izvršiti u drugom stepenu (vidi slučaj ESLJP-a Ramos Nunes de Carvalho e Sá protiv Portugala, citiran iznad, stav 192).
54. Takođe, prema sudskoj praksi ESLJP-a, činjenica da stranke nisu zahtevale održavanje saslušanja ne znači da su se odrekle prava na održavanje takve sednice. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, takav slučaj zavisi od karakteristika domaćeg prava i okolnosti svakog pojedinačnog slučaja (vidi slučaj ESLJP-a, Göç protiv Turske, br. 36590/97, presuda od 11. jula 2002. godine, stav 48).

Primena gore razrađenih načela u okolnostima konkretnog slučaja

55. Sud prvo naglašava da se iz spisa predmeta ne primećuje da je podnosilac zahtevao da se održi saslušanje pred Specijalizovanim većem PKVS-a kao i pred Žalbenim većem PKVS-a. Međutim, kao što je gore pomenuto, činjenica da podnosilac zahteva nije zatražio sednicu saslušanja ne znači nužno da se odrekao takvog zahteva, a takođe i odsustvo ovog zahteva ne oslobađa nužno relevantni sud od obaveze održavanja takve sednice. (vidi slučaj ESLJP-a, Göç protiv Turske, citiran iznad, stav 48).
56. Sud podseća da na osnovu sudske prakse ESLJP-a, član 6. EKLJP-a u principu garantuje održavanje saslušanja na najmanje jednom nivou odlučivanja. To je, u principu, (i) obavezno ako prvostepeni sud ima isključivu nadležnost za odlučivanje u vezi sa činjeničnim i pravnim pitanjima; (ii) neobavezno u drugom stepenu ako je saslušanje održano u prvom stepenu, uprkos činjenici da takvo opredeljenje zavisi od karakteristika relevantnog slučaja, na primer, ako drugostepeni sud odlučuje i o činjeničnim i pravnim pitanjima; i (iii) obavezno u drugom stepenu ako takva nije održana u prvom stepenu, u slučajevima kada drugostepena instanca ima punu nadležnost da oceni prvostepenu odluku, takođe u vezi sa činjeničnim i pravnim pitanjima.
57. Izuzeci od gore navedenih slučajeva, prema sudskoj praksi ESLJP-a, mogu biti učinjeni samo ako „postoje izuzetne okolnosti koje bi opravdale izostanak saslušanja“, kao što

su slučajevi koji se isključivo odnose na pravna pitanja ili su visoko tehničke prirode (vidi slučajeve ESLJP-a [Mirovni Inštitut protiv Slovenije](#), citiran iznad, stav 36; i [Koottummel protiv Austrije](#), citiran iznad, stavovi 19-20); i kada sudovi mogu pravično i razumno odlučiti o slučaju na osnovu spisa predmeta (vidi slučajeve ESLJP-a, [Ramos Nunes de Carvalho e Sá protiv Portugala](#), citiran iznad, stavovi 190-191; [Varela Assalino protiv Portugala](#), citiran iznad i [Döry protiv Švedske](#), citiran iznad, stav 37).

58. Sud će u nastavku, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, proceniti da li u okolnostima konkretnog slučaja „postoje izuzetne okolnosti koje bi opravdale izostanak saslušanja“ na oba nivoa odlučivanja, odnosno da li se priroda slučaja koji se procenjuju pred PKVS-om i Žalbenim većem PKVS-a, može klasifikovati kao „isključivo pravne ili visoko tehničke prirode.“

Da li u okolnostima konkretnog slučaja postoje izuzetne okolnosti koje opravdavaju izostanak saslušanja

59. Sud još jednom podseća da na osnovu sudske prakse ESLJP-a, stranke imaju pravo na saslušanje u najmanje jednoj instanci. Izuzeće od prava na saslušanje postoji samo u onim slučajevima za koje se utvrdi da „postoje izuzetne okolnosti koje bi opravdale izostanak saslušanja“ i koje se, prema sudskoj praksi ESLJP-a, svrstavaju u slučajeve koji se odnose na „isključivo pravna ili visoko tehničke prirode.“
60. Primeri slučaja visoko tehničke prirode u kojima saslušanje nije nužno neophodno, prema sudskoj praksi ESLJP-a, postoje u slučajevima koji se odnose na socijalno osiguranje (vidi slučaj ESLJP-a [Döry protiv Švedske](#), citiran iznad, stav 41).
61. Slično, ESLJP nije utvrdio povredu člana 6. EKLJP-a, zbog nedostatka saslušanja u onim slučajevima u kojima su slučajevi pred relevantnim sudom bili isključivo pravni (vidi slučajeve ESLJP-a, [Saccoccia protiv Austrije](#), br. 69917/01, presuda od 18. decembra 2008. godine i [Allan Jacobsson protiv Švedske \(br. 2\)](#), citiran iznad, stav 49).
62. S tim u vezi, ocenjujući da li se gorepomenuti izuzeci primenjuju u slučaju podnosioca zahteva, Sud u početku ističe obrazloženje presude [C-IV-15-0435] od 5. novembra 2021. godine Specijalizovanog veća PKVS--a preko kojeg je odobren prvobitni zahtev podnosioca zahteva koji se odnosio na 6 neisplaćenih plata kao rezultat prevremenog prestanka radnog odnosa, dok je odbačen kao neprihvatljiv zahtev podnosioca zahteva sa obrazloženjem da je podnet van zakonskog roka, koji je podnet PKVS-u kao dopuna prvobitnog tužbenog zahteva a koji se odnosio na njegov zahtev za isplatu plata od 2004. do 2013. godine.
63. Dalje u gorepomenutoj presudi Specijalizovanog veća Vrhovnog suda PKVS-a, ističe se sledeće: „Sud ocenjuje da je tužilac/ poverilac zahvaćen traženim pravom odlukom AL PRN 009-0203, koji je podneskom od 07.10.2021. godine i 19.10.2021. godine podnet nakon zakonskog roka, kako je to regulisano odredbom člana 37.7 dodatka Zakona br. 04/Lo34 nakon što je proteklo više od 30. dana od trenutka kada je tužilac/ poverilac primio odluku AL PRN 009-0203 od 03.04.2015. godine do momenta njegovog proširenja podneskom od 07.10.2021. godine.“
64. Sud takođe podseća da Specijalizovano veće PKVS-a u svojoj presudi navodi da „Na osnovu člana 76.3 Zakona br. 06/L-086 o PKVS-u, u vezi sa članom 398. Zakona o parničnom postupku, Sud donosi ovu presudu bez zakazivanja saslušanja“.

65. Pored toga, Sud takođe podseća na bitne delove obrazloženja presude [AC-I-21-0759-A0001] od 23. marta 2023. godine Žalbenog veća PKVS-a kojom je žalba podnosioca zahteva odbijena kao neosnovana, čime je odluka prvog stepena u potpunosti potvrđena, ističući da je „*podneskom od 19.10.2021. godine podnosilac zahtevao ukidanje odluka AL PRZ 009-0201 od 23.03.2015. godine, kojom je odbijen zahtev za naknadu 6. plata na ime prevremenog prestanka radnog odnosa, u iznosu od 1.207,92 evra i PRZ 009-0203 od 3. aprila 2015. godine, koji se odnosi na neisplaćene plate za period 2004-2013. godine u iznosu od 14.964,01 evra, iako ova posljednja odluka nije bila predmet žalbe od 21. aprila 2015. godine. Sud nalazi da je poverilac u ovom slučaju to osporio nakon isteka zakonskog roka, pošto je od trenutka kada je podnosilac zahteva primio ovu odluku prošlo više od 30. dana.*“
66. Nadalje, Žalbeno veće PKVS-a je obrazložilo da se, „*sa ovim nalazima i zaključcima prvog stepena PKVS-a, u potpunosti slaže i Žalbeno veće, jer podnosilac zahteva, osim deklarativnog aspekta, nije bio u mogućnosti da obori ovaj zaključak i nalaze suda i nije mogao da pruži dodatne argumente kojim bi se moglo utvrditi drugačije činjenično stanje od onoga što je dokazano prvim stepenom PKVS-a.*“
67. Konačno, Žalbeno veće PKVS-a dodaje da u vezi sa navodom podnosioca zahteva da nalaz prvostepenog suda nije tačan u pogledu roka, Žalbeno veće PKVS-a je dodalo da „*ovaj navod žalioca nije osnovan, budući da se u tužbi od 7. aprila 2015. godine nigde ne pominje odluka PRZ009-0203, već samo odluka PRZ009-0202 [...]. Tužilac prvi put pominje ovu odluku podneskom od 19. oktobra 2021. godine, kada i podnosi ovu odluku, ali je već bilo prekasno, pošto su svi rokovi za osporavanje ove odluke istekli.*“
68. U međuvremenu, u vezi sa održavanjem sudskog ročišta, Sud podseća da je Žalbeno veće PKVS-a odlučilo da se usmeni deo postupka ne održi na osnovu stava 1 člana 69. Zakona o PKVS-u za pitanja koja se odnose na KAP. S tim u vezi, Sud se poziva na navedenu odredbu kojom se utvrđuje:
- „Na osnovu člana 69.1 Zakona br. 06/L-086 o Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju, Veće je odlučilo da ne održi usmeni deo postupka.*“
69. U svetlu gore navedenih činjenica, Sud primećuje da je Specijalizovano veće odobrilo žalbu podnosioca zahteva u vezi sa naknadom za šest plata, kao rezultat prevremenog prestanka radnog odnosa, dok je zahtev podnosioca zahteva za naknadu plata za period od 2004. do 2013. godine odbio kao neblagovremen. Žalbeno veće PKVS-a je odbio žalbu podnosioca zahteva tako što je u potpunosti usvojio prvostepenu odluku da je zahtev podnosioca zahteva za naknadu plata, za period 2004.-2013. godine podnet van zakonskog roka.
70. Iz gore navedenog, Sud ističe da je ovaj slučaj koji je pokrenut pred PKVS-om od strane podnosioca zahteva podnošenjem tužbe za (i) nadoknadu šest plata kao rezultat prevremenog prestanka radnog odnosa od DP DLB „Lavërtaria-Blegtoria“, zahtev koji je odobren od strane obe instance u PKVS-u i (ii) kasnije nakon dopune tužbenog zahteva za naknadu plata, za period od 2004. do 2013. godine, ovaj zahtev je odbijen kao neblagovremen od strane obe instance PKVS-a. S tim u vezi, Sud, sledeći praksu ESLJP-a u slučaju [Ramos Nunes de Carvalho e Sá protiv Portugala](#), ali i druge slučajeve koji su gore navedeni, ocenjuje da postupci razvijeni u Specijalizovanom veću i Žalbenom veću PKVS -a, pokreću (i) isključivo pravna pitanja, to jest, pitanja tumačenja roka, odnosno pitanja tehničke prirode i (ii) ne pokreću nikakva pitanja posebne složenosti koja bi učinilo da održavanje sednice saslušanja bude neophodno.

71. Nadalje, imajući u vidu činjenicu da se slučaj odnosi na „isključivo pravna pitanja“, odnosno pitanje izračunavanja roka, Sud ocenjuje da je odlučivanje u ovom slučaju moglo biti učinjeno na pravičan i razuman način na osnovu spisa predmeta (vidi slučajeve ESLJP-a, Ramos Nunes de Carvalho e Sá protiv Portugala, citiran iznad, stavovi 190-191; Varela Assalino protiv Portugala, citiran iznad; Döry protiv Švedske, citiran iznad, stav 37; i Allan Jacobsson protiv Švedske (br. 2), citiran iznad, stav 49).
72. Sud je podseća da je u svojoj praksi utvrdio povredu u slučajevima u kojima je Žalbeno veće PKVS-a ocenjivao činjenična i pravna pitanja, čime je preinačio odluku Specijalizovanog veća PKVS-a na štetu podnosioca zahteva (vidi slučaj Suda KI145/19, KI146/19, KI147/19, KI149/19, KI150/19, KI151/19, KI152/19, KI153/19, KI154/19, KI155/19, KI156/19, KI157/19 i KI159/19, podnosilac zahteva *Et-hem Bokshi i drugi*, presuda od 10. decembra 2020. godine, stav 81). Shodno tome, Sud ocenjuje da za razliku od slučaja podnosioca zahteva, ne sadrži „isključivo pravna pitanja ili visoko tehničke prirode“.
73. Sud je u svojoj sudskoj praksi takođe utvrdio da neodržavanje saslušanja od strane Specijalizovanog veća i Žalbenog veća PKVS-a nije u suprotnosti sa članom 31. Ustava i stavom 1 člana 6. EKLJP-a, kada se slučaj karakteriše pitanjima „visoke tehničke prirode“ ili „isključivo zakonite prirode“ i kada se isti može rešiti pravično i razumno na osnovu podnesaka i drugih materijala koje su podnele stranke (vidi slučaj Suda KI160/20, podnosilac zahteva *Opština Gnjilane*, rešenje o neprihvatljivosti od 11. maja 2022. godine, stavovi 98-105; KI80/23, podnosilac zahteva *Behgjet Stoliqi*, rešenje o neprihvatljivosti od 17. januara 2024. godine, stav 47; i KI125/23, podnosilac zahteva *Hazir Publica*, rešenje o neprihvatljivosti od 31. januara 2024. godine, stav 46).
74. Shodno tome, Sud zaključuje da su navodi podnosioca zahteva za povredu prava na pravično i nepristrasno suđenje, zagarantovani članom 31. Ustava, „nepotkrepljeni ili neosnovani“ navodi i trebaju se odbiti kao očigledno neosnovani po ustavnim osnovama, kako je utvrđeno u pravilu stavu 2 pravila 34. Poslovnika o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosovo, u skladu sa članovima 113.1 i 113.7 Ustava, članom 20. zakona i pravilom 34. (2) Poslovnika o radu, dana 16. jula 2023. godine

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI sa 8 (osam) glasova „za“ i jednim (1) glasom „protiv“, zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo u skladu sa stavom 5. člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani